

Minęło dokładnie 500 lat

Data publikacji: 31.10.2017 7:30

31 października 1517 r., na drzwiach kościoła zamkowego w Wittenberdze zawisło 95 tez. Tezy autorstwa Marcina Lutra były wezwaniem do publicznej dysputy religijnej na temat istoty i skuteczności odpustów.

Dokładnie 31 października 500 lat temu ks. dr Marcin Luter ogłosił w Wittenberdze 95 tez, które były propozycjami tematów do dyskusji o pokucie i odpustach.

Dzięki rozwijającej się sztuce drukarskiej, w dwa tygodnie tezy były znane w całych Niemczech, a po miesiącu obieły całą Europę. Choć celem Lutra było doprowadzenie do reformy Kościoła rzymskokatolickiego, jednak cel ten nie został osiągnięty i doszło do jego podziału.

- Wydarzenie to zapoczątkowało Reformację, czyli odnowę Kościoła chrześcijańskiego. Reformacja uruchomiła procesy, które nie tylko zmieniły sytuację religijną Europy, ale zapoczątkowały również głębokie przemiany w przestrzeni kulturowej, społecznej, gospodarczej i politycznej. Ewangelicyzm wpłynął na rozwój kultury, języków narodowych, szkolnictwa, muzyki sakralnej, działalności społecznej oraz świadomości obywatelskiej w Europie. Reformacja dotarła stosunkowo szybko na ziemię polskie, wpływając także na przemiany w Polsce – zauważa Agnieszka Godfrejów-Tarnogórska Rzecznik Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

Nauki Marcina Lutra dotarły na Śląsk Cieszyński już w latach 20. XVI wieku, choć wtedy dominował w księstwie cieszyńskim katolicyzm. Po objęciu samodzielnej władzy przez księcia Wacława III Adama około 1545 rozpoczęła się akcja reformacyjna w jego włościach. Ocenia się, że za jego panowania ludność w 90% była ewangelicka (jak również prawie wszystkie kościoły). Po przejściu Śląska Cieszyńskiego pod władzę Habsburgów na tym terenie rozpoczęła się akcja kontrreformacyjna, a specjalna komisja kościelna odebrała pozostałe w rękach ewangelików 49 kościołów i 1 kaplicę. Odtąd posiadanie jakichkolwiek pism "heretyckich" stało się przestępstwem. Wiele rodzin ewangelickich uciekło z Księstwa, pozostali praktykowali swoje wyznanie potajemnie, nabożeństwa odprawiając w tzw. leśnych kościołach, czyli odludnych i trudno dostępnych miejscach na stokach górskich (zachowało się kilka z nich, m.in. najbardziej znany na Równicy koło Ustronia i na Szymkowie k. Wiśły). Po zakończeniu wojny północnej luterński Cesarz Józef I, wydał "reces egzekucyjny", w którym zezwolił na wybudowanie 6 protestanckich tzw. "kościół łaski", m.in. właśnie w Cieszynie. Równouprawnienie katolików i ewangelików nastąpiło w wyniku Wiosny Ludów w 1849, kiedy zagwarantowano innowiercom pełne prawa obywatelskie i wolność wyznania.

Dziś protestanci stanowią znaczny procent ludności (od 10 do 50%) Śląska Cieszyńskiego w takich miejscowościach, jak Cieszyn, Skoczów, Ustroń, Golezów i Hażlach. W Wiśle i okolicznych wsiach są większością ludności (ponad 80%), co jest w Polsce zjawiskiem wyjątkowym.

Dziś, o godz. 10.00 w kościele Zmartwychwstania Pańskiego w Katowicach odbędzie się nabożeństwo kończące obchody jubileuszu 500 lat Reformacji. Kazanie wygłosi bp Adrian Korczago, zwierzchnik Diecezji Cieszyńskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Słowo pozdrowienia przekaze abp Wiktor Skworc, Metropolita Katowicki.

Nabożeństwo będzie transmitowane przez Program Drugi Telewizji Polskiej.

red.